

VERTEC.

Izhaja
1. dné v
mesecu
in stoji
za celo
leto 2 gl.
40 kr.,
za pol
leta 1 gl.
20 kr.
Po
pošti:
za celo
leto 2 gl.
60 kr.,
za pol
leta 1 gl.
30 kr.

Naroč-
nina naj
se na-
prej pla-
čuje in
pošilja
ured-
ništvu v
šent-
peter-
skem
pred-
mestju
hš. št. 15
v Lju-
bljani.
(Lai-
bach.)

Časopis s podobami za slovensko mladost.

Štev. 1.

V Ljubljani 1. januarja 1873.

Leto III.

Prijateljem slovenske mladosti!

Od mladine pričakujemo boljšo prihodnost domovine. Ne prezirajmo te-
daj svetih dolžnosti, ki je imamo do nežne mladine, da bode
svet za nami krepostnejši in naprednejši. Delajmo neutrúdeno
na slovstvenem polji za našo slovensko mladino; ako Bog naše delo in naš trud
blagoslovi, nadejati se smemo, da bode prihodnost boljša, nego je bila
preteklost. Skerbimo vsak po svojih močéh, da naše slovenske mladine
pripravimo obilo zdravega in tečnega berila, iz katerega bode za-
jemala vsestransko dušno hrano. Resnica je, da nimamo še primerne knjiž-
nice za mladost, kakoršino imajo drugi izomikani národi; pač bi bilo
nespametno, ako si bi to tajili. Skrajni čas je tedaj, da tudi mi pri-
pravljamo mladini primerne berila, da nam se ne bode reklo, da nismo
nič storili zanjó, ki je najbolj potrebna duševne hrane. Na delo tedaj
vsi, komur je na tém, da se naša slovenska mladost razvija in napre-
duje v pravem národnem duhu. Kedor ne more delati s peresom, pod-
pira naj materijalno naše podvzetje. List, naj si bo še tako majhen,
težavno je uredovati in izdavati, ako je malo podpore.

„VERTEC,“ ki dela v to sverho, da se ustanóvi pozneje knjižnica
za slovensko mladost, nastopi z denášnjim dnevom svoj tretji tečaj.
Deržal se bode, kakor dosihdob odločno svojega načela, katero mu je,
da na podlagi in v duhu keršćanske prosvete nagiba nežno našo
mladost k vsemu dobremu in plemenitemu, da jo napeljuje k vsestran-

skemu napredku na duševnem in stvarnem polji, da v njenih mladih sercih goji pravo ljubezen do domovine, da jo varuje in odvraca od vsega, kar bi jej bilo na njeno dušno ali telesno škodo, ter jo tako pripelje do krepostnega, poštenega in značajnega življenja. To je in mora biti cilj našemu listu.

Vsak, kedor je pravi prijatelj slovenske mladosti in se spominja svojih detinskih let, prepričan je gotovo ne samo o koristi, temveč tudi o neobhodnej potrebi našega lista. Nadejamo se torej, da nas bodo prijatelji slovenske mladosti radi podpirali duševno in materialno. Posebno pa prosimo vse naše čestite gg. duhovnike in učitelje, da bi „Vertec“ v svojih krogih po mogočosti razširjevali.

Bog z nami in njegova pomoč!

Uredništvo Verteca.

Ognjena krogla.

(Povest.)

Oče Novak je bil moder in priden gospodar. Od ranega jutra do poznega večera delal in komaril je okrog svoje hiše, ter si takó pridobil lepo premoženje. Njegova kmetija je bila v izgled vsem njegovim sosedom. On ni postopal in posedal po kerčmah, ampak marljivo in veselo je prijel za vsako delo, dobro vedé, da le pridnost, pobožno in veselo sercé donáša srečo in blagoslov božji v hišo. Njegov vsakdanji prigovor je bil: „Moli in delaj!“ Zató je pa tudi svoje posle k delu in bogoljubnemu življenju priganjal. Večkrat jim je dejal: „Pobožni in delavni posli so velika sreča pri hiši; oni ne gledajo toliko na plačilo, kolikor na svoje delo, katero kaže njih telesno in dušno vrednost; kakoršno delo, takošen delavec. Pobožen in priden delavec je zdrav na duši in telesu, je zvest svojemu gospodarju in vsi dobri ljudje ga imajo radi.“ — Novakovi posli so pa tudi čestili svojega gospodarja in niso delali njegovej hiši nikakove sramote. Takó je bilo pri Novaku in blagoslov božji se je kazal pri vsem njegovem premoženji.

Tudi Novakovka je bila verla gospodinja. Ves dan se je sukala in veršela po hiši in kuhinji, pospravljala je in devala vsako reč na svoje mesto, da je bilo vse lepo in snažno. Otrok Novakovi niso imeli razen Jelice, ki je bila ravno osem let stara, in največje veselje svojih skerbnihih staršev. To se vé, da bi bil oče Novak rad imel sina, kateremu bi po svojej smerti zapustil lepo svojo imovino, ali Bog ni hotel uslišati goreče molitve skerbneha Novaka in gorkih prošenj njegove dobre sopruge; zató pa je mati toliko bolj ljubila edino hčérice, za katere srečo sta delala oče in mati, da jej pripravita srečno in veselo prihodnost. Da si ravno še majhna, vendar je Jelica materi že pri marsikaterem delu pomagala. Stari Jakob, ki je že več let služil v Novakovej hiši, napravil jej je iz mehkega lesá prav lično preslico in lepo, kakor sneg belo vretence, mati jej je dala hodne kodelje in Jelici je darséla tenka in dobro sesukana nitka izpod nežnih njenih perstkov, da je bilo le veselje jo gledati. Tudi